

Fetal Alcohol Syndrome

FAS w pigułce

Fetal Alcohol Syndrome (FAS) i inne zaburzenia poalkoholowe zaliczane są do grupy fizycznych i umysłowych zaburzeń wrodzonych spowodowanychaniem picciem alkoholu przez ciężarną kobietę.

Patnobiawowy Fetal Alcohol Syndrome spełnia 4 kryteria diagnostyczne:

- opóźniony wzrost zarówno przed i po urodzeniu
- stałe uszkodzenie mózgu, którego skutkiem są zaburzenia neurologiczne, opóźniony rozwój, osłabienie intelektu, zaburzenia zachowania i uczenia się
- charakterystyczne rysy twarzy: małe oczodoły, krótki nos, płaska twarzoczaszka, wąska górna warga, mała szczęką
- spożywanie alkoholu przez matkę w czasie ciąży.

Częściowo spełnione powyższe kryteria mogą doprowadzić do rozmaitych uszkodzeń objętych wspólnym terminem: polalkoholowe spektrum zaburzeń rozwojowych (**FASD**).

Alkohol jest teratogenem, który ma wpływ na rozwijający się płód, gdy ciężarna kobieta spożywa alkohol. To, czy dziecko będzie miało cechy charakterystyczne dla zespołu

- FAS jest wiodącą przyczyną chorób umysłowych.
- Większość osób z **FAS** ma przeciętny poziom inteligencji.

- **FAS** jest przyczyną poważnych problemów społecznych i zaburzeń zachowania.

- co roku **w Polsce** rodzi się **900** dzieci z płodowym zespołem alkoholowym **FAS**; **10 razy więcej** z poalkoholowym spektrum zaburzeń rozwojowych **FASD**.

- Nie istnieje bezpieczna dawka alkoholu, którą można spożywać w czasie ciąży bez ujemnego skutku na dziecko. Alkohol uszkadza płód bardziej, niż jakikolwiek inny narkotyk.

Zespołowi FAS

i innym uszkodzeniom alkoholowym

Osiem kroków

Skuteczna pomoc dla dzieci
z podkoolowym spektrum
zaburzeń rozwojowych (FASD)

1. **Konkret**
2. **Statość**
3. **Powtarzanie**
4. **Rutyna**
5. **Prostota**
6. **Szczegółowość**
7. **Zasady**
8. **Nadzór**

Choć nie ma "recepty", którą można zastosować wobec dzieci z zespołem FASD, to istnieją skuteczne sposoby postępowania, oparte na następujących wskazaniach:

1. **Konkret** dzieci z zespołem FASD zachowują się lepiej, gdy rodzice i nauczyciele mówią do nich używając konkretnych słów, unikają słów o podwójnym znaczeniu, dłużej itp. Ponieważ ich rozwój emocjonalny i społeczny jest obniżony w stosunku do wieku rozwojowego, pomocne jest myślenie o nich, jak o dzieciach młodszych, zwłaszcza, gdy przekazują się informacje, dając instrukcje itp.

2. **Statość** ponieważ dzieci z zespołem FASD mają trudności z zastosowaniem zdobytej wiedzy w nowej sytuacji i uogólnianiem informacji, funkcjonują najlepiej i środowisku, w którym wprowadza się mało zmian. To dotyczy również słownictwa. Rodzice i nauczyciele powinni współpracować ze sobą, by używać wobec dziecka tych samych słów i zwrotów oraz poleceń.

3. **Powtarzanie** - dzieci z FASD charakteryzują się tzw. krótką pamięcią, zapominają o rzeczach, które chcą zapamiętać, jak również o informacjach, które zostały wyuczone i nie były używane przez jakiś czas. Jeśli informacja ma pozostać na dłużej, musi być powtórnie uczona i regularnie powtarzana.

4. **Rutyna** - regularne czynności, które nie zmieniają się każdego dnia, będą łatwiejsze do przyswojenia przez dziecko z zespołem FAS. Dzieci wiedzą, czego się spodziewać, co zmniejsza w nich poziom lęku, ułatwiając uczenie się.

5. **Prostota** pamiętając o zasadzie "krótko i zwieźle". Dzieci z FASD łatwo ulegają przeciążeniu, co prowadzi je do "wyłączenia" - sytuacji, w której dziecko nie przyswaja już więcej informacji. A zatem prostota stanowi podstawę efektywnego uczenia.

6. **Szczegółowość** mów dokładnie to, co masz na myśli. Pamiętaj, że dzieci z FASD mają trudności z rozumieniem pojęć abstrakcyjnych, uogólnianiem i "wypełnianiem pustych miejsc", bez wskazówek. Mów im krok po kroku, co robisz rozwijając właściwe nawyki.

7. **Zasady** zasady są "spoiwem", które sprawia, że świat wokół dziecka z FASD zaczyna nabierać sensu. Jeśli usuniemy spoiwo, ściany zwałują się! Dziecko z FASD osiąga sukcesy wtedy, gdy świat wokół niego jest uporządkowany i stabilny.

8. **Nadzór** z powodu trudności w rozwoju poznawczym dzieci z zespołem FASD zaczynają się najwcześniej w codziennych sytuacjach. Aby móc rozwijać właściwe nawyki i odpowiednie zachowania, wymagają niestannego nadzoru, jak dzieci młodsze,

Kiedy sytuacja staje się irytująca a zwykła interwencja nie skutkuje wówczas:

przeszłaś dziadać!
obserwuj...

sluchaj uważnie, żeby zorientować się, na czym polega problem.

zadaj sobie pytanie:

co sprawia trudność?

co mogłoby pomóc?

